



## ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ РУСЕ ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

**Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет и преминали през детските педагогически стаи (ДПС) в област Русе за извършени от тях противообществени прояви и престъпления**

През 2015 г. броят на водените на отчет в детските педагогически стаи<sup>1</sup> в област Русе малолетни и непълнолетни лица е 310, а относителният им дял в общия брой за страната е 3.2%. В сравнение с 2014 г. този брой нараства незначително - с 0.6%. (табл. 1). Общо 53 са малолетните лица на възраст 8 - 13 навършени години, или 17.1% от общо водените на отчет в ДПС в областта през годината. Непълнолетните лица на възраст 14 - 17 навършени години са 257, или 82.9%. В сравнение с предходната година броят на малолетните, преминали през ДПС за извършени от тях противообществени прояви, намалява с 12, а делът им в общия брой - с 4.0 процентни пункта. И в двете възрастови групи преобладават момчетата. При водените на отчет в ДПС те са 64.2% във възрастовия интервал 8 - 13 навършени години и 75.1% в групата на непълнолетните.

### 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени на отчет в детските педагогически стаи на област Русе през годината по пол

(Брой)

Възрастови групи и пол	2011	2012	2013	2014	2015
<b>Общо</b>	<b>452</b>	<b>360</b>	<b>387</b>	<b>308</b>	<b>310</b>
Малолетни (8 -13 г.) - общо	85	51	124	65	53
Мъже	63	39	100	49	34
Жени	22	12	24	16	19
Непълнолетни (14 - 17 г.) - общо	367	309	263	243	257
Мъже	260	245	204	182	193
Жени	107	64	59	61	64

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи деца в област Русе през 2015 г. е 1 691 на 100 хил. души от населението на възраст 8 - 17 години и бележи ръст спрямо предходната година (1 683). Той остава по-висок от регистрирания среден за страната - 1 503 на 100 хил. души от средногодишното население в същата възрастова група.

Броят на малолетните и непълнолетните лица, заведени на отчет в ДПС в област Русе за първи път през 2015 г., е 98, като момчетата са 67, а момичетата - 31. В сравнение

<sup>1</sup> Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.



**Отдел „Статистически изследвания - Русе“**

с 2014 г. този брой нараства с 15, или с 18.1%. За областта коефициентът на заведените за първи път на отчет в ДПС през 2015 г. малолетни и непълнолетни е 535 на 100 хил. души от населението във възрастовия интервал 8 - 17 навършени години, съответно 710 на 100 хил. момчета и 349 на 100 хил. момичета в същата възрастова група. За 2014 г. общият коефициент за областта е 454, като при момчетата на възраст 8 - 17 години е 646 на 100 хиляди, а при момичетата в същата възрастова група - 248 на 100 хиляди.

Сред водените на отчет в детските педагогически стаи в областта през 2015 г. в неблагоприятна среда (криминогенна семейна или криминогенна приятелска среда) са живели 92 малолетни и непълнолетни или 29.7% от общия брой. Спрямо предходната година делът на лицата за област Русе, живеещи в рискова среда, нараства с 3.4 процентни пункта.

Учащи са били 88 малолетни и непълнолетни, или 28.4%.

Не са учили и не са работили общо 31 лица, от които 4 малолетни и 27 на възраст между 14 и 17 навършени години.

През 2015 г. са снети от отчет в ДПС общо 95 лица, от които 85 (89.5%) поради навършване на пълнолетие.

**Противообществени прояви**

Децата, преминали през детските педагогически стаи в област Русе за извършени от тях противообществени прояви през 2015 г., са 134, или 2.2% от общия брой за страната. Непълнолетните са 81, или 60.4%. Момчетата на възраст 8 - 17 години, извършители на противообществени прояви, са 80, или 59.7%. В сравнение с 2014 г. броят на лицата, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви, нараства с 14.5%. С 18.2 процентни пункта нараства спрямо предходната година относителният дял на малолетните извършители.

В структурата на наблюдаваните противообществени прояви най-голям е броят и делът на децата, преминали през ДПС за „бягство от дома” - 57, или 42.5%. През 2014 г. те са били 50 лица с относителен дял 42.7%. Следва делът на лицата, регистрирани за „скитничество“ - 14 или 10.4% и за „употреба на наркотични вещества“ - 10 лица (7.5%).

**Извършени престъпления**

През 2015 г. броят на малолетните и непълнолетните лица, водени на отчет в ДПС в област Русе за извършени от тях престъпления, е 109 или с 15 повече спрямо предходната година. Техният дял в общия брой за страната е 2.0% при 1.8% за предходната година. От тях 90 са момчета, а 19 - момичета. В сравнение с 2014 г. броят на момчетата, извършители на престъпления, нараства с 11.1%, а този на момичетата - с 46.2%. 80.7% от лицата, водени на отчет в ДПС за извършени от тях престъпления през 2015 г., са непълнолетни..

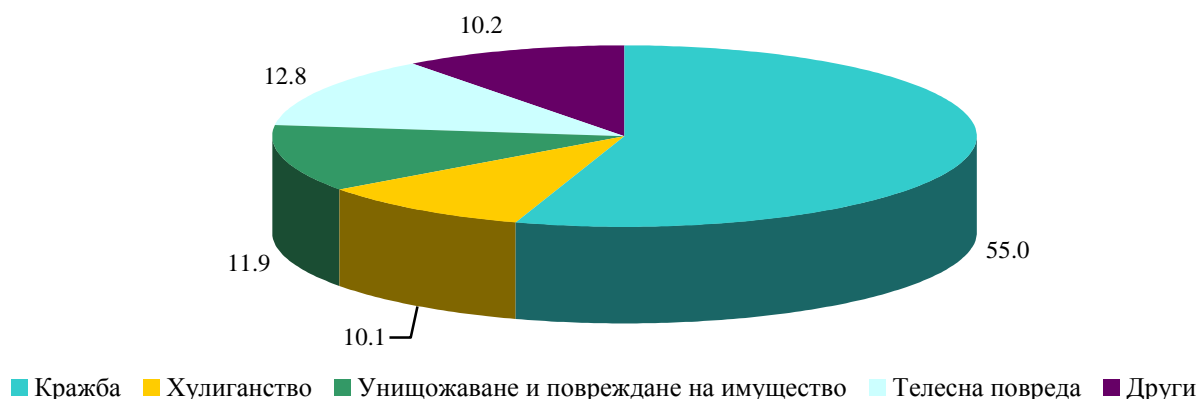
С най-голяма честота на разпространение сред престъпленията, извършени от малолетни и непълнолетни лица, са кражбите на имущество (фиг. 1). Извършителите на кражби през 2015 г. са 60, или 55.0% от всички лица, водени на отчет в ДПС в областта



Отдел „Статистически изследвания - Русе“

за извършени престъпления. През 2014 г. извършителите на този вид престъпление са били 61 с относителен дял 64.9%. 73.3% от всички извършители на кражби през 2015г. са непълнолетни. Преобладават малолетните и непълнолетните лица, извършили кражби от магазини или други търговски обекти - 23 при 34 за предходната година. Лицата, регистрирани за хулиганство, са общо 11, от които 10 са момчета. През 2014 г. за извършени хулигански прояви през ДПС в област Русе са преминали 3 деца - момчета. Общо 13 лица са били регистрирани за унищожаване и повреждане на имущество - 3 малолетни и 10 непълнолетни момчета.

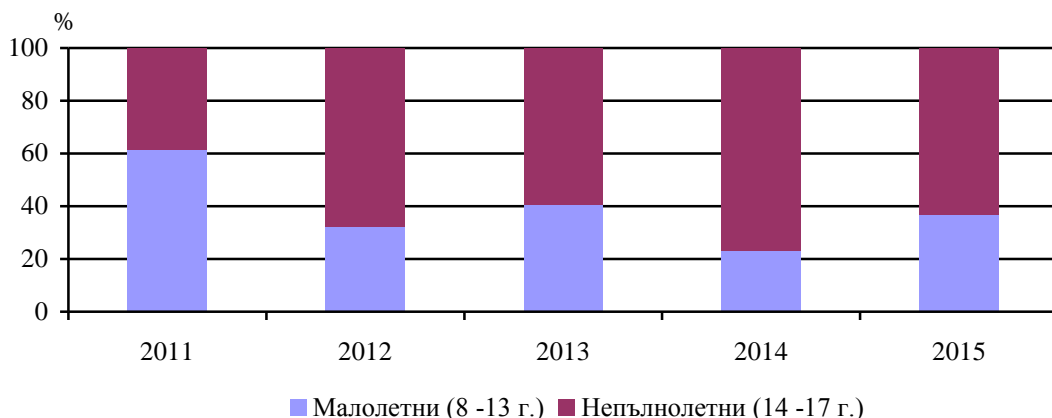
**Фиг. 1. Структура на малолетните и непълнолетните извършители на престъпления в област Русе през 2015 г. според вида на деянието**



**Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления**

Пострадалите от престъпления лица на възраст 8 - 17 навършени години в област Русе през 2015 г. са 49, или 2.8% от общия брой на пострадалите в цялата страна. В сравнение с 2014 г. в областта е регистрирано увеличение на пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица с 25.6%. 51.0% от пострадалите през годината са момчета. Малолетните лица в област Русе, пострадали от престъпления, са 18 и спрямо 2014 г. нарастват с 9.

**Фиг. 2. Структура на малолетните и непълнолетните в област Русе, пострадали от престъпления в периода 2011 - 2015 година**



И през 2015 г. най-голям е броят и относителният дял на лицата, пострадали от кражби на имущество: те са 27, от които момчетата са 11, а момичетата 16. В сравнение с 2014 г. е регистрирано увеличение с 12.5 % на броя на малолетните и непълнолетните, станали жертва на кражби. Пострадали от нанесени телесни повреди са 13 лица, а 2 лица са жертви на блудство.

#### **Дейност на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните**

През 2015 г. местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) на територията на област Русе са образували общо 126 възпитателни дела, от които 29 са за извършени противообществени прояви. 9 от тях са за „бягство от дома”. 94 възпитателни дела са образувани за извършени престъпления, като преобладават делата за кражби - общо 52, от които 18 са за извършени кражби от магазини и други търговски обекти.

В рамките на годината са решени общо 117 дела, като 81 от тях, или 69.2%, са за извършени престъпления от лица на възраст 8 - 17 години. Възпитателните дела, решени в срок до 1 месец, са 66.

През 2015 г. местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Русе са наложили общо 200 възпитателни мерки за 161 случая на извършени престъпления, противообществени прояви и административни нарушения. Преобладават наложените възпитателни мерки за извършени престъпления - 146, или 73.0% от общия брой на случаите.

Най-често са били налагани възпитателните мерки „предупреждение”, „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател” и „поставяне под възпитателен надзор на родители или на лица, които ги заместват, за полагане на засилени грижи”.



Отдел „Статистически изследвания - Русе“

През 2015 г. обществените възпитатели са работили активно с 300 малолетни и непълнолетни лица, като 70.0% от децата са на възраст 14 - 17 години. През консултативните кабинети през годината са преминали 134 лица - 78 момчета и 56 момичета.

**Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2015 г. в област Русе са следните:**

- малолетните лица са 27.3%;
- непълнолетните са 72.7%;
- момчетата са 101, или 70.6% от общия брой;
- 70.6% от малолетните и непълнолетните, на които са наложени възпитателни мерки, са с начално или незавършено начално образование. 29.4% са завършили основно образование.

- 48.3% от лицата с наложени възпитателни мерки през 2015 г. живеят с двамата си родители. Само с единия си родител живеят 32.9%. В домове за деца, лишени от родителски грижи, живеят 5.6% от малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки. През 2014 г. относителният дял на лицата, живели в домове, е бил с 4.6 процентни пункта по-висок.

### Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

**Обект на наблюдението** е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

**Единици на наблюдение** са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

**Противообществена проява** е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

**Детските педагогически стаи** са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

**В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи** през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от



**Отдел „Статистически изследвания - Русе“**

поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за

срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

**В броя на заведените на отчет в ДПС през годината** се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

**В броя на преминалите през ДПС** се включват всички малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейските органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>.